

prima instanță: G. Bivol

dosarul nr. 3ra-1417/16

instanța de apel: M. Ciugureanu, G. Dașchevici, N. Traciuc

Î N C H E I E R E

26 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

judecătorul

judecătorii

Tatiana Vieru

Oleg Sternioală, Valentina Clevadî

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Tăbăcaru Mihail, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Tăbăcaru Mihail împotriva Serviciului Vamal privind anularea ordinului de sancționare, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la lucru și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2016, prin care s-a respins apelul declarat de Tăbăcaru Mihail și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 21 octombrie 2015,

c o n s t a t ă

La 16 decembrie 2014, Tăbăcaru Mihail s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal privind anularea ordinului de sancționare, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la lucru și prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 20.11.2014 prin ordinul nr. 1528-p emis de directorul general al Serviciului Vamal, Tudor Balițchi, pentru încălcarea prevederilor pct. 7 lit. c), e), j), pct. 11 lit.c), d) din Codul de conduită a colaboratorului vamal, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 456 din 27.07.2009, precum și art. 15 alin. (1) lit. d), h), i), lit. a) art. 46 din Legea serviciului în organele vamale nr. 1150-XIV din 20.07.2000, fapt care constituie o încălcare a disciplinei de serviciu, a fost aplicat lui Lavric Adrian și Tăbăcaru Mihail, inspectori ai Biroului Vamal Chișinău, sancțiunea disciplinară - eliberarea din serviciu în organul vamal.

Indică reclamantul că nu este de acord cu ordinul vizat, îl consideră ca fiind unul abuziv, ilegal, neîntemeiat și nefondat, fapt ce prin cererea depusă în instanța de

judecată îi permite să solicite anularea lui în partea sancționării sale cu eliberarea din serviciu, repunerea în drepturile lezate precum și achitarea din contul pîrîtului a tuturor cheltuielilor suportate.

Astfel, consideră reclamantul că, acțiunile sale nu se încadrează în prevederile lit. (h) alin. (2) art. 43 al Legii serviciului în organele vamale nr. 1150 din 20.07.2000, motiv din care constată că ordinul vizat este unul ilegal în fond și de drept, și asta deoarece angajatorul nu a demonstrat și probat expres prin ce se confirmă vinovăția în abaterea disciplinară incriminată.

Cu referire la circumstanțele din data de 07.11.2014, reclamantul a comunicat că fiind în exercitarea funcțiilor de inspector al Biroului Vamal Chișinău împreună cu colaboratorul vamal Lavric Andrei și polițistul Chistol Sergiu, conform graficului activau la PVIC Criuleni 14. În intervalul de timp 16:00 - 17:00, din direcția mun. Chișinău se deplasa un microbuz de model Mercedes Sprinter cu n/î C RX 197 care ulterior a virat în zona de control a postului vamal. Văzînd că microbuzul a virat spre zona de control al punctului vamal și faptul că acesta se deplasa din direcția mun. Chișinău, adică opusul direcției lor de atenție (curmarea infracțiunii de introducere în țară, prin zona transnistreană, a mărfurilor fără achitarea taxelor de import, precum și contrabandei), deoarece nu au avut un temei legal, nu au stopat microbuzul pentru verificarea fizică, însă, ulterior au aflat că în com. Zolonceni pentru încălcarea legislației vamale a fost stopat un microbuz.

Necătfînd la toate circumstanțele menționate, angajatorul totuși a inventat temei pentru a-i sancționa cu eliberarea din serviciu.

Indică reclamantul că, conform art. 46 al Legii nr. 1150 din 20.07.2000, pentru încălcarea disciplinei de serviciu se prevăd mai multe sancțiuni, pe cînd în speță angajatorul a aplicat direct cea mai aspră sancțiune disciplinară - eliberarea din serviciu, în pofida faptului că dînsul de o perioadă îndelungată de timp și-a desfășurat activitatea fără încălcări ale legislației în domeniul vamal, precum și a obligațiilor de serviciu, ceea ce deasemenea este contrar prevederilor pct. 26, pct. 29, pct. 37, pct. 38 al Statutului disciplinar al factorilor de decizie din organele controlului vamal al Republicii Moldova aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 6 din data de 07.08.1997.

La fel și procedura constatării abaterii precum și cea de aplicare a sancțiunii a fost ignorată, deoarece de fapt în privința dînsului nu a fost efectuată nici o anchetă de serviciu amplă și obiectivă într-u determinarea tuturor circumstanțelor cauzei, ci s-au limitat doar la luarea declarațiilor de la „învinuiți”, contrar prevederilor art. 208 Codul Muncii.

Conchide că, ilegalitatea acțiunilor angajatorului se observă și prin prisma prevederilor alin. (2) art. 210 Codului Muncii, conform căruia ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) de sancționare, cu excepția sancțiunii disciplinare sub formă de concediere conform art. 206 alin. (1) lit. d), care se aplică cu respectarea art. 81 alin.

(3), se comunică salariatului, sub semnătură, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data emiterii, lucru ignorat în cazul dat.

A mai menționat că, caracterul și gravitatea suferințelor psihice cauzate, se manifestă prin sentimentele de neajutorare, complexul de inferioritate, de rușine, insatisfacție, lipsirea de posibilitatea de a munci fără frică, că în orice moment poate fi sancționat de conducere din propria lor dorință fără careva temeieri.

Ca urmare a abuzurilor comise de Serviciu Vamal, a scăzut autoritatea sa în colectiv, unde urmează să fie reîncadrat, motiv din care consideră că prin încălcările comise i-a fost cauzat un prejudiciu moral pe care îl evaluează la suma de 10 000 lei, sumă ce ar putea restabili echitatea socială și ar compensa la minimum toate suferințele suportate.

Cu referire la prejudiciul material cauzat, reclamantul a invocat dispozițiile art. 330, alin. (1), lit. b) a Codului Muncii, astfel că, conform funcției deținute pîrîtul Serviciul Vamal urmează să-i achite salariul care urma să-l primească pentru lunile în care nu i-a fost achitat.

Consemnează că, prin ordinul vizat, Serviciul Vamal l-a lipsit de salariu, fapt prin care a fost încălcat și art. 1 la Protocolul nr. 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

De asemenea, a suportat cheltuieli pentru asistență juridică în mărime de 5 000 lei, cheltuieli ce sunt reale, necesare și rezonabile.

Solicită reclamantul, anularea ordinului Serviciului Vamal nr. 1528-p din data de 20.11.2014 în partea sancționării cu eliberarea din serviciu în organul vamal a inspectorului Biroului Vamal Chișinău, Tăbăcaru Mihail; restabilirea în funcția anterior deținută de inspector al Biroului Vamal Chișinău; obligarea Serviciului Vamal de a achita salariul mediu pentru lipsa forțată de la serviciu, conform funcției de inspector al Biroului Vamal Chișinău, începînd cu perioada de 20.11.2014 și pînă la restabilirea în funcție; încasarea din contul Serviciului Vamal în beneficiul său a prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei, precum și a cheltuielilor de judecată în sumă de 5000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 21 octombrie 2015, cererea de chemare în judecată a lui Tăbăcaru Mihail a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Tăbăcaru Mihail a contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2016 s-a respins apelul declarat de Tăbăcaru Mihail și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 21 octombrie 2015.

La 09 august 2016, Tăbăcaru Mihail a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu hotărârile contestate, considerându-le neîntemeiate și ilegale prin faptul că, nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele pricinii și au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material.

Afirmă recurentul că, circumstanțele elucidate în cadrul ședințelor de judecată, concluzionează expres că, abaterile disciplinare imputate în ordinul contestat, nu se confirmă prin nici o probă, astfel că acesta este pasibil anulării, cu repunerea sa în toate drepturile lezate.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de către Tăbăcaru Mihail, urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Tăbăcaru Mihail este

declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că argumentele invocate de către recurent în cererea de recurs poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Colegiul reiterează că, recursul trebuie să fie unul "efectiv", atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (*a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*). În același timp, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Tăbăcaru Mihail, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Tăbăcaru Mihail, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi